

Proč je svoboda slova na prvním místě

- CZ24 News | 1. března 2020

EU: Existuje tendence cenzurovat určité úhly pohledu, protože by mohly "urazit" ostatní. Problém je v tom, že neurážlivé a neškodné výroky není potřeba chránit. Chránit jsou naopak potřeba urážlivé výroky... Svoboda slova existuje právě proto, aby chránila menšinu před tyranií většiny.

- Jak je možné, že zveřejnění původního zdroje vyzývajícího k vraždě je v pořádku, ale když na tento citát ukážete prstem, tak se jedná o "nenávistný projev."
- *"Když občas někdo poukáže na tato pravidla, tak lidé odpovědí: 'No, Bible zase říká to a to'. Nejde však o to, že jsou tyto věci napsány v islámském písmu svatém, ale o to, že podle nich lidé stále žijí."* — Bruce Bawer, 8. února 2018.
- Boj proti "nenávistným projevům" často nenávistné projevy skutečně nezakazuje. Místo toho chrání určité formy projevů nenávisti před legitimními otázkami.

V listopadu 2019 oslavili Němci 30. výročí pádu Berlínské zdi a následného sjednocení Německa. Ve stejném měsíci kancléřka Angela Merkelová v projevu k poslancům Německého spolkového sněmu obhajovala další omezení svobody projevu pro všechny Němce. Varovala, že svoboda projevu má své limity:

"Tyto limity začínají tam, kde se šíří nenávist. Začínají tam, kde je pošlapávána důstojnost ostatních lidí. Tento sněm musí bojovat proti extrémním projevům. Jinak nebude naše společnost nadále svobodnou společností, jakou byla."

Merkelová byla za svůj projev odměněna potleskem ve stoje:

Kritici by mohli namítnout, že omezení svobody projevu za účelem ochrany svobody zní poněkud orwellovsky. Jedním z prvních kroků jakéhokoliv tyрана nebo represivního režimu je obvykle zrušení svobody slova. Merkelová by to měla vědět: sama žila v represivním režimu – v komunistické diktatuře Východního Německa, kde studovala na Univerzitě Karla Marxe v Lipsku.

První dodatek Ústavy Spojených států amerických chrání svobodu slova, konkrétně řeč kritickou vůči vládě, a zakazuje státu omezovat svobodu projevu. První dodatek byl zařazen na první místo Listiny práv Spojených států amerických, protože si otcové zakladatelé Spojených států amerických uvědomili, že svoboda slova je základem svobodné společnosti. Prezident Spojených států amerických George Washington řekl:

"Pokud by bylo lidem bráněno vyjádřit své mínění na závažné věci, které by mohly mít velmi alarmující důsledky...tak náš rozum by nám byl na nic. Pokud by byla omezena svoboda projevu, tak bychom mohli být vedeni bez protestu jako ovce na porážku."

Bez svobody slova nemůžete být skutečně svobodní. Svoboda slova existuje právě proto, aby chránila menšinu před tyranií většiny.

Co přesně je "nenávistný projev" a kdo jej definuje? Ti, kdo milují spravedlnost, obvykle také nesnášejí nespravedlnost. Ale co je spravedlnost? Sociální spravedlnost? Ekonomická spravedlnost? Ekologická spravedlnost? Náboženská fundamentalistická spravedlnost? Klimatická spravedlnost?

Nenávist může být negativní emoce, ale emoce nemůžete zakázat. Závist a žárlivost jsou také všeobecně považovány za negativní pocity. Přesto je nezakazujeme. Závist vůči lidem, kteří jsou bohatší než vy, je patrně součástí programu všech socialistických a marxistických politických stran.

Koncept *“zločinu a nenávisti”* je rovněž chybný. Pokud okrádáte lidi, útočíte na ně nebo je vraždíte, je to stejně urážlivé, bez ohledu na motivaci útočníka nebo toho, kdo je obětí. Neměli bychom mít různé tresty v závislosti na tom, zda je obětí gay, černoch, heterosexuální bílý muž, muslimka nebo křesťanská jeptiška, nebo skončíme s jakýmsi uzákoněným kastovním systémem.

Přestože by právní systém neměl být založen na pocitech a emocích, tak se tímto směrem stále více vyvíjí. Existuje tendence cenzurovat určité úhly pohledu, protože by mohly *“urazit”* ostatní. Problém je v tom, že neurážlivé a neškodné výroky není potřeba chránit. Chránit jsou potřeba naopak urážlivé výroky. Když v USA chtěla Národní socialistická strana Ameriky (*National Socialist Party of America*) pochodovat, přes město Skokie ve státě Illinois, domov mnoha lidí přeživších holocaust, Nejvyšší soud rozhodl, že nacisté mají právo na svobodu projevu. Podle Listiny práv Spojených států amerických:

“V soudních případech Národní socialistická strana Ameriky versus město Skokie (1977) a Brandenburg versus Ohio (1968) Nejvyšší soud rozhodl, že První dodatek Ústavy Spojených států amerických chrání práva jednotlivců na vyjádření svých názorů dokonce i tehdy, když jsou tyto názory většinou lidí považovány za extrémně urážlivé...”

“Americký filosof Noam Chomsky řekl: ‘Pokud nevěříme ve svobodu projevu lidí, kterými opovrhujeme, tak ve svobodu projevu ve skutečnosti nevěříme vůbec.’ Jednotlivci, kteří vyjadřují nepopulární názory, jsou chráněni Prvním dodatkem. První dodatek brání většině v umlčování názorů, s nimiž nesouhlasí – dokonce i názorů, které většina lidí považuje za naprosto urážlivé.”

Řada věcí, které lidé říkají, může být někde a někým považována za urážlivé. V roce 1600 byl Giordano Bruno upálen zaživa na hranici jako kacíř, protože říkal, že Země ani Slunce nejsou středem vesmíru, že vesmír je nekonečný a že hvězdy jsou slunce obklopené planetami a měsíci. Objevy Charlese Darwina byly zpochybněny ve *“Scopesově Opičím procesu”* (Tennessee v. Scopes) v roce 1925, ve kterém byl učitel střední školy v Tennessee John T. Scopes obžalován z porušení tzv. Butlerova zákona zakazujícího výuku evoluční teorie ve státě Tennessee.

Jen před několika lety nebylo sporné tvrdit, že existují pouze dvě biologická pohlaví. Koneckonců, toto je skutečnost, která se zdá být docela jednoznačná. V poslední době se však i toto jednoduché prohlášení stalo výbušným. Když tenisová šampionka Martina Navrátilová zpochybnila férovost toho, že transgender muži, kteří se identifikují jako ženy, budou moci opět soutěžit v ženských sportovních disciplínách, byla nakonec přinucena se *“omluvit”*.

Ve Velké Británii nedávno ztratil svou práci soudního znalce v oboru lékařství, vykonávanou po více než tři desetiletí, lékař David Mackereth, protože se odmítl zřít svého názoru, že pohlaví je určeno při narození.

Lidé, kteří tvrdí, že bojují proti *“nenávisti”*, se často zdají být plní nenávisti. Někteří Američané tvrdí, že americký prezident Donald J. Trump je rasista a přesto sami vyjadřují otevřenou nenávist vůči Trumpovi a těm, kteří pro něj hlasují. Proti této nenávisti nemají námitky. Zdá se, že věří, že jejich nenávist je jako jediná legitimní.

V roce 2013 britské úřady zakázaly vstup do Velké Británie americkému odborníkovi na islám Robertu Spencerovi. Spencer je autorem mnoha knih o islámu a provozuje portál *Jihad Watch*.

Korán, súra 9 Pokání, verš 9.5 říká:

“A až uplynou posvátné měsíce, pak zabíjejte modloslužebníky, kdekoliv je najdete, zajímejte je, obléhejte je a chystejte proti nim všemožné nástrahy! Jestliže se však kajícně obrátí, budou dodržovat modlitbu a dávat almužnu, nechte je jít cestou jejich, vždyť Alláh je věru odpouštějící,

slitovný.”

O přesném překladu tohoto verše můžeme diskutovat, ale arabské sloveso *qatala* obecně znamená někoho zabít nebo zavraždit. Jak je možné, že zveřejnění původního zdroje vyzývajícího k vraždě je v pořádku, ale když na tento citát ukážete prstem, tak se jedná o *“nenávistný projev.”*

Robert Spencer i jiní znalci islámu si všimli toho, že militantní muslimové opakovaně citují verš 9:5 a další netolerantní verše z Koránu, aby ospravedlnili útoky a násilí džihádu (například [zde](#), [zde](#) a [zde](#)). Ačkoliv násilí obsahují i jiné náboženské knihy, tak spisovatel Bruce Bawer upozornil na podstatný rozdíl:

“Když občas někdo poukáže na tato pravidla, tak lidé odpoví: ‘No, Bible říká to a to’. Nejde však o to, že jsou tyto věci napsány v islámském písmu svatém, ale o to, že podle nich lidé stále žijí.”

Muslimové v Británii a dalších zemích Západu mohou volně šířit učení, která jsou vůči nemuslimům nenávistná. A když nemuslimové, jako je Robert Spencer, poukáží na to, že některé koránské verše jsou nenávistné a inspirují k páchání skutečných zvěrstev, tak jim britské úřady zakáží vstup do země kvůli šíření *“nenávisti”*.

Je tedy vidět, že boj proti *“nenávistným projevům”* často nenávistné projevy skutečně nezakazuje. Místo toho chrání určité formy projevů nenávisti před legitimními otázkami.

Zákony proti *“nenávistným projevům”* a *“rasismu”* vždy vedou k politické cenzuře, protože definice toho, co je *“nenávist”*, je vždy ovlivňována politikou a ideologií. Zákony proti nenávistným projevům a rasismu by proto měly být zrušeny. Žádný člověk nemá právo na to *“nebýt urážen”*. Svoboda slova znamená říkat a poslouchat věci, se kterými nemusíme souhlasit. Důležité je, aby bylo možné je říci a vyslechnout.

Fjordman je norský historik a odborník na Evropu, islám a multikulturalismus.